

Sygn. akt II CSK 526/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej w S.
przy uczestnictwie K. A. N., U. N. i E. A. N.
o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w S.
w sprawie II Ns [...],
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania K. A. N.
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 25 stycznia 2012 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w S.
na rzecz adw. A. W. wynagrodzenie w kwocie 120 (sto
dwadzieścia) zł - podwyższone o stawkę podatku od towarów
i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach
o podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy
prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce postępowania K. A. N.
w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestniczka postępowania K. A. N. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 stycznia 2012 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, aby skarga była oczywiście uzasadniona, co ma miejsce wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, a polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do zaskarżonego skargą kasacyjną postanowienia. Należy mieć bowiem na uwadze, że w skardze podniesiono zarzut naruszenia art. 378 § 1 w zw. z art. 379 pkt 2 k.p.c. i powiązany z nim zarzut naruszenia art. 380 k.p.c. wskutek nieuwzględnienia przez Sąd drugiej instancji nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji spowodowanej –

według zarzutu skarżącej – podpisaniem pełnomocnictw procesowych udzielonych w postępowaniu przez inną osobę niż E. A. N.. Zakładając hipotetycznie, iż taki stan rzeczy mógł mieć rzeczywiście miejsce - co może skutkować odpowiedzialnością karną za ewentualne podrobienie przez osobę trzecią podpisów złożonych na pełnomocnictwach procesowych - nie może uiść uwagi, że uczestniczka postępowania E. A. N. na rozprawie przed Sądem drugiej instancji (k. 322) potwierdziła czynności procesowe dokonane przez występujących w jej imieniu pełnomocników procesowych (matki i adwokatów). Zgodnie zaś z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., III CZP 154/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 133), do nieważności postępowania prowadzi występowanie w charakterze pełnomocnika procesowego osoby, która nie może być pełnomocnikiem. W konsekwencji możliwe jest sanowanie przez stronę czynności procesowych dokonanych przez wadliwie umocowanych pełnomocników, o ile były to tego rodzaju osoby, które według właściwych przepisów mogły być pełnomocnikami strony. W skardze kasacyjnej podniesiono wprowadzić także zarzut procesowy zmierzający do podważenia stanowiska Sądu Okręgowego, że na rozprawie przed tym Sądem brała udział faktycznie uczestniczka postępowania E. A. N.. Również jednak w tym zakresie nie można uznać skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnionej, jeśli się uwzględni, że konstrukcja tego zarzutu zmierza w istocie do podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy, co nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Poza tym błędna jest argumentacja zawarta w uzasadnieniu skargi odnosząca się do omawianego zarzutu podważająca możliwość przekroczenia granicy Polski przez uczestniczkę postępowania E. A. N. z tej przyczyny, że okazany przez nią na rozprawie paszport stracił ważność. Zgodnie bowiem z art. 35 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 268 ze zm.), utrata ważności dokumentu paszportowego nie pozbawia jego posiadacza prawa wjazdu na podstawie tego dokumentu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto utrata ważności paszportu nie pozbawia możliwości jego oceny przez sąd jako dokumentu w ramach art. 233 § 1 k.p.c., tak jak każdego innego dowodu. Dodać również należy, iż skarżąca poddając w wątpliwość udział w sprawie w charakterze uczestniczki postępowania

osoby podającej się za E. A. N. zmierzała do podważenia ustalenia sądów *meriti*, że osoba ta żyła w chwili otwarcia spadku. Uzasadnienie skargi abstrahuje jednak od skutków wynikających ze szczególnej regulacji zawartej w art. 4 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (jedn. tekst: Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.), według którego akty stanu cywilnego – obejmujące według art. 1 tej ustawy także stwierdzenie zgonu - stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych; ich niezgodność z prawdą może być udowodniona jedynie w postępowaniu sądowym. Wykazanie więc, że E. A. N. nie żyła w chwili otwarcia spadku wymagałoby przeprowadzenia w sprawie dowodu określonego w art. 4 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego, który wprowadza wyłom w zasadzie, wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c., swobodnej oceny dowodów przez sąd orzekający w sprawie. Prowadzi to ostatecznie do wniosku, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera przekonującego wyводу prawnego wykazującego nie tylko zasadność podniesionych zarzutów wypełniających podstawę skargi kasacyjnej określoną w art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., ale także ich istotnego wpływu na wynik sprawy.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczące postępowania K. A. N. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie § 19 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 pkt 2 i § 2 ust. 2-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

[aw]

jw